



IRAKASKUNTZA-GIDA 2023/24

Ikastegia 231 - Psikologia Fakultatea

Zikl. Zehaztugabea

Plana GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa 2. maila

IRAKASGAIA

25078 - Garapenaren Psikologia II

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Garapenaren Psikologia II gaiaren helburu nagusiak lotura afektiboaren nahiz harreman sexualen sorkuntza eta garapenean, konpetentzia emozionalen garapenean, jokaera sozial egokitzalea sustatzeko arauen barneratzean eta identitate pertsonaleko garapenarekin harremana duten sozializazioko prozesuak ikastea dira. Beraz, gizakiak oinarriko giza beharrak (fisiko-biologikoak, emozional eta afektiboak, buruzkoak zein parte-hartze sozialekoak) talde sozialean eta garapenaren aro bakoitzean nola ebazten dituen aztertzen du.

Gaurko Psikologia Ikasketa Planean irakasgaia: Garapen I, lehen ikasturtean ematen da. Garapena II irakasgaia, 6 kreditu dituenak, bigarren ikasturtean. Beraz, jada ikasleek ezagutzen dituzte garapenaren eredu teoriko nagusiak eta baita bizi-zikloan garapen kognitiboan nahiz lengoaiaren gertatzen diren aldaketa nabarmenenak ere. Ondoren, arloko beste gai bat ematen da, Familia eta garapena, horregatik programa honetan familiaren testuinguruarekin harremana duten edukietan ez da sakontzen.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

- 1- Bizi zikloan zehar eredu teoriko ezberdinek garapen sozioafektiboaren inguruan egindako proposamen nahiz mugak ezagutzea.
- 2- Bizi-zikloan zehar garapen soziaketiboaren barne ematen diren aldaketak ezagutzea.
- 3- Adin ezberdinetako subjektuengan ematen diren aldaketak nahiz banakako ezberdintasunak antzematea.
- 4- Bizi zikloan zehar aldaketa psikologikoak antzemateko erabili ohi diren ikerketa prozedurak ezagutzea.
- 5- Garapen sozioafektiboaren inguruan txosten bat idazteko gai izatea.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

- 1.- ATXIKIMENDUA HAURTZARO ETA NERABEZAROAN ZEHAR.
- 2.- GARAPEN EMOZIONALA HAURTZARO ETA NERABEZAROAN.
- 3.- NIAREN GARAPENA.
- 4.- GARAPEN MORALA eta GIZARTERATZEA
- 5.- BERDINKIDEEKIKO ELKARREKINTZA ETA ADISKIDETASUN HARREMANAK
- 6.- GARAPEN SEXUALA
- 7.- HARREMAN AFEKTIBOAK HELDUAROAN
- 8.- GARAPENA ETA BIZI-GERTAKIZUNAK HELDUAROAN.
- 9.- HARREMAN AFEKTIBOAK ETA BIZI-GERTAKIZUNAK ZAHARTZAROAN

METODOLOGIA

Irakasgaiaren irakaskuntzaren metodologiaren diseinuak hurrengo jarduera nagusiak barne hartzen ditu:

- a) Eskola magistralak. Irakaslearen azalpenak gaiak aurkezteko, gai bakoitzaren inguruko egituratutako ikuspegi orokorrak azaltzeko, diziplinaren arazo nabarmenenak eta hauei emandako konponbideak aurkezteko, eta gai bakoitzean nahitaetzko irakurgaietan azaltzen diren edukirik garrantzitsuenak azaltzeko.
- b) Jarduera Praktikoak, non talde handia bikoteka edo 4/ 5 ikaslez osatutako talde txikietan banatzen den. Eskola praktikoetan :
 - Programaren gai desberdinak ilustratzen dituzten bideoen analisia.
 - Kasu-analisia eta kasuen inguruko txostena landu.
 - Role-playing saioak non, ikasleek paper desberdinak antzeztzen dituzten (psikologoko/, ama-aita, etab.).
 - Konpetezia psikologikoen inguruko ebaluaketa gailuak
 - Gai bakoitzaren eta praktiken gaineko eztabaidak



IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	33	2	16				9		
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	49,5	3	24				13,5		

Legenda: M: Magistrala S: Mintegia GA: Gelako p.
GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p. GCL: P. klinikoak
TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio jarraituaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Test motatako proba % 70
- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 15
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 15

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Gai hau bi irakasleek jorrazen dutenez, bi zatitan banatuta dago:

- 1.Zatian garairen bi erenak azaltzen dira. Zati teorikoan 4.5 puntu eta praktikoan 2 lor daiteke gehienez
- 2.Zatian gaiaren erena azaltzen da:Zati teorikoan 2,4 puntu eta praktikoan 1 lor daiteke gehienez.

Ebaluaketarako bi aukera daude:

1) EBALUAKETA JARRAIA: Ikasturtean zehar eskoletan parte hartuz. Hain zuzen ere: a) Eskola praktikoetan, teorikoetan, tailerretan eta mintegietan egingo diren jardueren ebaluaketa (praktiak, txostenak, kasu-azterketak eta beste; b)azterketa finala ohiko deialdian.Azterketak 7 puntu balioko ditu eta praktikek, berriz, 3. Derrigorrezkoa da proposatu diren %80 jarduerak edo/ta ekintzak egitea ebaluaketa jarraia egin ahal izateko. Ebaluaketa jarraiari uko egin nahi dioten ikasleek, irakasleari idatziz jakin arazi beharko diote, eskolak hasi eta hurrengo 9 asteetan zehar. Azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

2)AZTERKETA FINALA: gaitegiko gai teoriko zein praktiko guztiei buruzko 10 puntuko azterketa. Nahikoa izango da azken proba horretara ez aurkeztea azken kalifikazioa <<aurkezteke>> izan dadin.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ohiko deialdian ikasgaia gaintu ez duten ikasleek, azken ebaluaketa egiteko eskubidea dute. Ezohiko froga soilik azterketa baten bidez izango da non edukin teorikoak zein praktikoak sartuko diren.

Deialdiari uko egiteko, nahikoa da azterketan ez aurkeztea.

5. eta 6. Deialdian, ikasleek frogak bakar bat egingo du ikasgaia gaintzeko. Bertan eduki teorikoak nahiz praktikoak barne hartzen dituen eta galdera irekien bidez egingo den froga batetara aurkezteko eskubidea du.

Nahikoa izango da proba horretara ez aurkeztea azken kalifikazioa <<aurkezteke>> izan dadin

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

- Ezeiza, A. (2014) Garapen sozial eta afektiboa. Arg. Zorroaga. Donostia
- Cantón-Duarte, J., Cortés, M.R. & Cantón-Cortés, D. (2011). Desarrollo socioafectivo y de la personalidad. Alianza Editorial
- Cassidy, J. & Shaver, P.R. (2016). Handbook of attachment. The Guilford Press.
- Gillath, O., Karantzas, G.C., y Fraley, R.C. (2016). Adult attachment: A concise introduction to theory and research. Elsevier
- González, A. M., Fuentes, M.J., De La Morena, M. L. y Barajas, C. (1995). Psicología del Desarrollo: Teoría y prácticas. Granada: Aljibe.
- López, F. (2014). La educación sexual de los hijos. Madrid: Pirámide.
- López, F. (2009). Amores y desamores. Procesos de vinculación y desvinculación sexuales y afectivos. Madrid: Biblioteca Nueva.
- López, F. (2012). Sexualidad y afectos en la vejez. Madrid: Pirámide.
- López, F., Fuentes, M.J., Etxebarria, I., y Ortiz, M.J. (1999) Desarrollo afectivo y social. Madrid: Pirámide.
- Mikulincer, M. & Shaver, P.R. (2016). Attachment in adulthood: Structure, dynamics and changes. The Guilford Press
- Reizabal, L. (2022): Garapen soziala eta afektiboa Helduaroan eta Zahartzaroan. EUSKARA, KULTURA ETA NAZIOARTEKOTZEAREN ARLOKO ERREKTOREORDETZA. Esteka honetan eskuragarri:
<https://ikasmaterialak.ehu.eus/psikologia/garapen-soziala-eta-afektiboa-helduaroan-eta-zahartzaroan>



- Rosenblum, K.L., Dayton, C., & Muzik, M. (2019). Infant social and emotional development: Emerging competence in a relational context. En C.H. Zeanach (Ed.), Handbook of infant mental health (pp. 95-119). The Guilford Press.
- Triado, C., Celdrán, M. & Villar, F. (2019). Desarrollo adulto y envejecimiento. Alianza Editorial.
- Shaffer, D.R. (2000). Desarrollo de la agresión, del altruismo y de la moral. En D. R. Shaffer (Ed.), Psicología del Desarrollo. Infancia y Adolescencia (5ª ed.; pp. 531-554).Madrid: Thompson.

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

- Bentley, E. (2007).Adulthood. Routledge.
- Cavanaugh, J.C. eta Blanchard-Fields, F. (2002).Adult Development and Aging (4th edition), Thomson, Stamford.
- Carretero, M., Palacios, C. eta Marchesi, A. (1998).Psicología Evolutiva III: Adolescencia, madurez y senectud, Alianza.
- Clemente A. (1996).Psicología del desarrollo adulto, Narcea.
- Díaz Aguado, M. J. y Martínez Arias, R. (2002). La evaluación del desarrollo social. En V. del Barrio (coord.), Evaluación psicológica en la infancia y la adolescencia (pp. 279-336). Uned
- Demetriou, Doise eta & Van Lieshout (1998). Life-Span Developmental Psychology. John Wiley & Sons.
- Eceiza, A., Ortiz, M. J., y Apodaca, P. (2011). Apego y afiliación: la seguridad del apego y las relaciones entre iguales en la infancia. Infancia y Aprendizaje, 34(2), 235-246.
- Estévez, R., Oliva, A., y Parra, A. (2012). Acontecimientos vitales estresantes, estilo de afrontamiento y ajuste adolescente: un análisis longitudinal de los efectos de moderación. Revista latinoamericana de psicología, 44(2), 39-53.
- Gillath, O., Karantzas, G.C., y Fraley, R.C. (2016). Adult attachment: A concise introduction to theory and research. Elsevier
- Gómez-Zapiain, J. Ortiz, M. J.,y Gómez-Lope, J. (2011). Experiencia sexual, estilos de apego y tipos de cuidados en las relaciones de pareja. Anales de Psicología, 27(2), 447-456.
- Gómez-Zapiain, J., Ortiz,M.J. y Eceiza, A.(2016) Disposición al riesgo en la actividad sexual de adolescentes: el rol de los modelos internos de apego, de las relaciones de apego con padres e iguales y de las dificultades de regulación emocional. Anales de Psicología,32, (3),899-906
- Gross, J.J. (2015). Handbook of emotion regulation. Guilford
- Kübler-Ross, E. (2014). Sobre la muerte y los moribundos: alivio del sufrimiento psicológico para los afectados. México: Debolsillo.
- Lachman, M.E. (2001).Handbook of Midlife Development. John Wiley & Sons
- Lemme, B.H. (1995). Development in Adulthood, Alin and Bacon.
- López, F. (2007). Manifestaciones sexuales infantiles. La identidad y sus problemas. In F. López (ed.), La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades (pp. 123-136). Graó.
- López, F. (2009). Amores y desamores. Procesos de vinculación y desvinculación sexuales y afectivos.Biblioteca Nueva
- López, F. (2010). Separarse sin grietas: sufrir menos y hacerlo bien con los hijos. Grao.
- López, F. (2014). Los abusos sexuales a menores y otras formas de maltrato sexual.Síntesis
- López, F. (2022). Estilos amorosos. ¿De qué depende nuestra biografía sexual y amorosa? Pirámide
- Oliva, A., Parra, A., y Sánchez, I. (2002). Relaciones con padres e iguales como predictoras del ajuste emocional durante la adolescencia. Apuntes de psicología, 20(2), 225-242.
- Ortiz, M.J., Apodaca, P., Etxeberria, I., Fuentes, M.J., y López, F. (2008). Predictores familiares de la internalización moral en la infancia. Psicothema, 20(4), 712-717.
- Ortiz, M. J., Apodaca, P., Etxeberria, I., Fuentes, M.J., y López, F. (2011). Papel de los padres y madres en la regulación moral de los niños y en la conducta prosocial y agresiva con los compañeros. Infancia y Aprendizaje, 34(3), 365-380.
- Stevens-Long, J. eta Commons, M.L. (1992):. Adult Life, Adult Development and Aging (4th edition), Mayfield, Mountain View.
- Vega J.L. eta Bueno B. (1995). Desarrollo adulto y envejecimiento, Síntesis.



Gehiago sakontzeko bibliografia

- Bear, G. G. y Minke, K. M. (2006). Children's needs III: Development, prevention and intervention. NASP.
- Bentley, E. (2007). Adulthood. Routledge.
- Berlin, L. J., Ziv, Y., Amaya-Jackson, L. y Greenberg, M. T. (2005). Duke series in child development and public policy. Enhancing early attachments. Theory, intervention and policy. Guilford Press.
- Brownell, C. A. y Kopp, C. (2007). Socioemotional development in the toddler years: Transitions and transformations. Guilford Press
- Bukowsski, W. M., Laursen, B. y Rubin, K. H. (2008). Social and emotional development. Psychology Press.
- Burman, E. (2007). Deconstructing developmental psychology. Psychology Press.
- Cavanaugh, J. C. y Blanchard-Fields, F. (2002). Adult development and aging (4^a ed.). Thompson.
- Cottereli, J. (2007). Social networks in youth and adolescence. Routledge.
- Gómez Zapiain, J. (2009). Apego y sexualidad. Entre el vínculo afectivo y el deseo sexual. Alianza.
- Kerns, K. A. y Richardson, R. A. (2005). Attachment in Middle Childhood. Guilford Press.
- Kupersmidt, J. B. y Dodge, K. A. (2004). Children's peer relations: From development to intervention. American Psychological Association.
- Lachman, M. E. (2001). Handbook of Midlife Development. John Wiley & Sons.
- López, F. y Olazabal, J. C. (2005). Sexualidad en la vejez. Pirámide.
- Noller, P. y Feeney, J. (2006). Close relationships. Functions, forms and processes. Psychology Press.

Aldizkariak

Erreferentzia diren aldizkariak

Anales de psicología: <http://revistas.um.es/analesps/>

Apuntes de psicología: <http://www.apuntesdepsicologia.es/index.php/revista>

Attachment: <http://www.ingentaconnect.com/content/kb/att>

Child development: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14678624>

Cultura y educación: <http://www.fia.es/revistas/culturayeducacion/home>

Developmental psychology: <http://www.apa.org/pubs/journals/dev/>

Journal of social and personal relationships: <http://journals.sagepub.com/loi/spra>

Journal of youth and adolescence: <https://link.springer.com/journal/volumesAndIssues/10964>

Human development: <https://www.karger.com/Journal/Home/224249>

Infancia y aprendizaje: <http://www.fia.es/revistas/infanciayaprendizaje/home>

Psicothema: <http://www.psicothema.com/>

Spanish journal of psychology: <https://www.cambridge.org/core/journals/spanish-journal-of-psychology>

Interneteko helbide interesgarriak

OHARRAK